

پرواز خطرناک امریکائیان از "مناس" به "اکتاو"

برگردان از روسی - دوکتور سید احمد جهش

در حالیکه واشنگتن برای خروج قوایش از افغانستان آماده گی میگیرد، نمیخواهد تا منطقه را ترک کند و قصد دارد تا پایگاه نظامی خود را از میدان هوایی "مناس" در قرغزستان به بندر "اکتاو" کسپین در قزاقستان انتقال دهد.

قزاقستان با قبول خطر، یکی از صدها مملکتی میگردد که امریکائیان حضور نظامی خود را مستقر ساخته اند. اکنون همکاری دفاعی قزاقستان و اضلاع متحده امریکا خصلت درازمدت را به خود گرفته و به اساس پلانگذاری پنجساله پیشبرده میشود.

در نومبر 2012 پلان همکاری پنجساله 2013-2017 در واشنگتن امضا شد اما در مورد تغییر موضع پایگاه های نظامی به خاک قزاقستان در آن چیزی گفته نه میشود – مطابق به پلان، همکاری نظامی قزاق – امریکا موضوعاتی از قبیل تعلیم و تربیه نظامی و اشتراک در فعالیت های تامین صلح را دربرمیگیرد ولی در تمام جهان مشکل است تا از تامین صلح توسط امریکائیان مثالی داشت، البته عملیات نظامی امریکا در عراق و افغانستان را نمیتوان عملیات حافظ صلح خواند.

طوریکه معلوم است مصارف نظامی امریکا برابر با مصارف نظامی مجموع ممالک جهان است. برای سال مالی 2014 پنتاگن مبلغ 526.6 میلیارد دالر از کانگرس میخواهد و در واقع وزارت دفاع امریکا 475 میلیارد دالر خواهد گرفت. بخش عمده این مصارف جهت تمویل شبکه وسیع پایگاه های دایمی امریکا که همه بر اعظم ها شامل آنست تخصیص خواهد یافت. مثل آنکه امریکا در نظر دارد تا با تمام جهان جنگ کند. پنتاگون مالک ویا کرایه گیرنده ای صد ها پایگاه نظامی در تمام نقاط جهان است به استثنای قطب جنوب.

اگر یک بار نظامیان امریکائی به سرزمین بیگانه پای گذاشتند خیلی نادر است که آنرا به رضای خود ترک نمایند

حتی بعد از اتحاد دو المان جرمنی را ترک نکردند. میدان هوایی مناس قرغزستان مثالی تخلیه خلاف آرزوی امریکائیان است که ثبت تاریخ میگردد.

قوای هوایی امریکا باید به تاریخ 11 جولای 2014 مناس را ترک کند. هفته گذشته یاد داشت مربوط به توقف فعالیت پایگاه توسط وزارت خارجه قرغزستان به سفیر امریکا در بشکک تسلیم داده شد. قابل یاد آوریست که بیز هوایی مناس در دسمبر 2001 تقریباً همزمان با شروع عملیات ائتلاف بین المللی در افغانستان شروع به فعالیت نمود. در سال 2009 کورمانبیک باقی یف ریس جمهور آنوقت قرغزستان خواست پایگاه را بسته کند و فیصله اش توسط پارلمان تائید شد اما وقتی امریکائی ها کرایه را پنج مرتبه بیشتر تادیه کردند پایگاه به جای خود ماند ولی لوحه آن به مرکز ترانزیت انتقالات تغییر نمود. فعلاً واشنگتن جهت حفظ آبرویش از عدم ضرورت به

انتقالات بزرگ نظامی بعد از خروج عساکرش در سال 2014 از افغانستان سخن میگوید اما به صورت فعال در جستجوی محلی برای پایگاه نظامی اش در آسیای میانه میباشد. استفاده از پایگاه اکتاو میتواند باخت پایگاه قرغزستان را تکافو نماید. قرار محاسبه امریکائی ها با انتقال پرواز ها از مناس به اکتاو نه تنها فاصله کوتاه میشود بلکه موقف روسیه را در منطقه میتوان متزلزل ساخت و زمینه تضعیف سازمان همکاری شانگهای ، سازمان پیمان امنیت جمعی و اتحادیه گمرکی را فراهم نمود.

هنوز در ماه اپریل 2013 در استانبول در کنفرانس وزرای خارجه برای افغانستان نورسلطان نظربایف اعلام نمود که قزاقستان آماده است جهت ختم ماموریت (آزادی جاویدان) در افغانستان بندر اکتاو را برای معامله های ناتو باز نماید . بعدن تا فیصله نهائی در مورد ختم حضور امریکا در پایگاه مناس مسئله استفاده از بندر اکتاو دیگر بلند نه شد . از نظرپرنسپ امضای ریس جمهور قزاقستان در پای موافقتنامه همکاری برای امنیت بحیره کسپین که توسط پنج رهبر ممالک حوضه بحیره کسپین در 18 نومبر 2010 در باکو اتخاذ گردید ، موافقت استانه را در بدسترس قرار دادن بندر اکتاو جهت تغییر مکان بیز نظامی امریکا در میدان هوائی محل منتفی میسازد . در اولین بخش این سند که قزاقستان آنرا نیز تصویب نموده است میخوانیم که " تامین امنیت بحیره کسپین نزد ممالک حوزه امتیاز ویژه دارد " . آستانه از این موافقتنامه نه برآمده است وحتی اگر تصمیم گرفته باشد این کار کند باز هم عهده دار است تا در طول 12 ماه بعد از اعلام فیصله اش مکلفیت های خود را مراعات کند . تا آنزمان امریکائیان در افغانستان نخواهند بود به هر صورت آنهای که باید تخلیه شوند از اکتاو واز آسیای میانه دور خواهند بود .

اگر به جدول خروج نیروهای امریکائی از افغانستان نظر انداخته شود کاملاً هویدا میگردد که بعد از جولای 2014 و قتیکه موعد اجاره پایگاه مناس به آخر میرسد امریکا به انتقال معامله هایش از طریق اکتاو ضرورت نمیداشته باشد ، تا آنوقت بخش اساسی قطعات ائتلاف ضد ترورستی باید افغانستان را ترک نمایند از اینرو آخرین اعلامیه های بیروکرات های وزارت دفاع قزاقستان در مورد همکاری با نیرو های محافظ صلح جهت تقویه صلح و نظم در افغانستان چندان قابل درک نیست – شاید سخن در مورد ادامه حضور نظامی پلان شده امریکا در افغانستان و تقویه قطعاتی مشتمل بر 10-12 هزار سرباز که در 9 پایگاه جابجا میشوند باشد . واضح است که نیروهای امریکائی در این مرحله اشغال افغانستان به مسایل حفظ صلح نه پرداخته بلکه برای حفظ نفوذ امریکا خواهد جنگید و چنین برمی آید که نظامیان قزاق با قراردادن اکتاو به دسترس ایشان آنها را کمک خواهد کرد ؟

آمر مرکز تحقیقات ستراتیژیکی - نظامی وزارت دفاع قزاقستان رفیق طایروف با بیانات اینکه امریکائی ها در اکتاو برای انتقال معموله های نظامی حضور نداشته بلکه آنها مواد تعمیراتی ، موبل وسامان آشپزخانه را انتقال میدهند بیهوده کوشش دارد تا جامعه مدنی را آرام سازد به همین ترتیب منتقدین نیز به دادن اطمینان توسط جنرال شتاب قزاقستان در مورد آنکه پایگاه اکتاو منافع روسیه را در آسیای میانه متاثر نمی سازد باور ندارند.

در اسناد سازمان همکاری شانگهای به آسانی میتوان تقاضای توقف استفاده از بیزهوائی مناس را دریافت. این مسئله در فیصله های سازمان پیمان امنیت دسته جمعی نیز وجود دارد. به تمام اعضای هر دو سازمان به خوبی معلوم است که حق اجاره دراز مدت میدان هوائی مناس برای امریکائیان توسط هیچکس تثبیت نه شده است.

هنوز در کانتائو کرغزستان بیزهوائی روسیه که در آن طیارات تهاجمی نیروهای هوائی روسیه در ترکیب نیروهای امنیت دسته جمعی که نیروهای مسلح قزاقستان در آن نماینده گی دارد موجود است. حضور پنتاگون در قرغزستان بعد از عقب کشیدن نیروهایش از افغانستان چلنج مستقیم به منافع روسیه میباشد.

به تائید سفارت امریکا در آستانه همکاری ناتو با قزاقستان کاملاً خصلت تجارتی دارد و انتقال معموله ها به نیروهای امریکائی توسط شبکه ای تقسیمات شمال اجرا میگردد. اکنون که یک فیصد معموله های افغانستان از طریق اکتاو تخلیه میگردد نفع تجارتی آن چه است ؟

اعتماد سازی واشنگتن راجع به آنکه فعالیت امریکائیان در اکتاو تنها محدود بیک مرکز ترانزیتی است پوشش ای جهت حل دیگر مسایل یعنی تامین حضور نظامی امریکا مستقیماً نزدیک سرحدات روسیه میباشد. فاصله از اکتاو الی استراخان 363 کیلومتر و پرواز چهل دقیقه ئی توسط یک طیاره مسافربریست. بنا جابجائی نیروهای مسلح امریکا در اکتاو قدمیست بیسابقه. بدین ترتیب امریکایی ها بسیار آرزو دارند تا بی پروائی خود را در مورد رول روسیه در منطقه کسپین به جهانیان به نمایش گذاشته و تلاش نمایند تا به منابع نفت و گاز کسپین دسترسی پیدا کنند. بدون این هم ساختمان شکننده ای امنیت منطقه متزلزل است. در این شرایط بیانات وزیر دفاع قزاقستان عادل بیک در ملاقات با همپایه ای امریکائی اش چارلس هیگل راجع به وجه مشترک آستانه با پنتاگون در مسایل تقویه صلح و امنیت چه معنی میدهد؟

روسیه به مثابه وارس قانونی اتحاد شوروی مسئولیت ثبات در آسیای میانه را به عهده گرفته است. نه تنها به ارتباط تهدیدات از ناحیه افغانستان بلکه هرژمونی منطقوی امریکا و ناتو در آسیای میانه و امنیت روسیه چیزهای که با هم نمیگنجند. در این

خصوص سخنی در مورد کدام نوع " تساوی " و یا بلانس نظامی بین روسیه و غرب در منطقه بوده نمیتواند . در طول دوازده سال حضور ناتو در افغانستان تا حال باید درک میشد که سیاست خارجی امریکا در این منطقه جهان با بی پروائی به منافع همسایه های افغانستان هند ، ایران و روسیه محکوم به زوال است . این ستراتیژی آینده ای در آسیای میانه ندارد.

تبصره ی مترجم :

از متن و فحوای این مقاله چنین برمی آید که آسیای میانه منجمله افغانستان صحنه کشمکش های بعدی ابر قدرت ها و ممالک منطقه خواهد بود و با حضور نظامی خارجی مردم افغانستان روی صلح را نه خواهند دید . جای تعجب است آنهاییکه بیشرمانه و بدون مسئولیت در پای سند حضور عساکر خارجی در افغانستان صحنه میگذارند بارخیانت شانرا تا اخیر عمر چطور بدوش خواهند کشید؟

برگردان از زبان روسی- دوکتور سید احمد جهش
گرفته شده از تارنمای - فوند ستراتیگیچسکی کلتوری
نویسنده - نیکولای بابکین (19 نومبر 2013)